

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/197293,Wystawa-Szlaki-Nadziei-Odyseja-Wolnosci-w-Londynie.html>
19.05.2024, 20:47

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Londynie

9 lutego 2024 r. w Londynie została zaprezentowana wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” z udziałem prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr. Karola Nawrockiego.

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Londynie – 9 lutego 2024 r. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Londynie – 9 lutego 2024 r. Na zdj. naczelnik Oddziałowego Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu dr hab. Tomasz Balbus. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Londynie – 9 lutego 2024 r. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Londynie – 9 lutego 2024 r. Fot. Mikołaj

Bujak (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Londynie – 9 lutego 2024 r. Na zdj. Konsul Generalny RP Mateusz Stąsiek. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Londynie – 9 lutego 2024 r. Na zdj. prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Londynie – 9 lutego 2024 r. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

*– Poprzez wystawę „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”
pokazujemy, jak Polacy bili się o swoją wolność i nieśli też
wolność innym narodom*

– powiedział dr Karol Nawrocki.

W wernisażu wzięli udział m.in. Konsul Generalny RP Mateusz Stąsiek, naczelnik Oddziałowego Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu dr hab. Tomasz Balbus oraz prezes Ośrodka Społeczno-Kulturalnego dr Marek Laskiewicz.

Prezes IPN spotkał się także z przedstawicielami instytucji emigracyjnych oraz Polonią mieszkającą w Wielkiej Brytanii i zaprezentował dotychczasowe dokonania Instytutu oraz jego najważniejsze cele.

Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”

W 80. rocznicę rozpoczęcia wędrówki armii gen. Andersa ewakuowanej z ZSRS Instytut Pamięci Narodowej przygotował międzynarodowy projekt „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”, który upamiętnia wysiłek zbrojny Polskich Sił Zbrojnych podczas II wojny światowej oraz losy ludności cywilnej ewakuowanej z ZSRS wraz z armią gen. Andersa. [Zainaugurowano go w Warszawie w marcu 2022 roku.](#)

W ramach projektu powstała wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” Od tego czasu była pokazywana w wielu krajach na 5 kontynentach w ponad 50 zagranicznych lokalizacjach od Republiki Południowej Afryki, Zimbabwe i Stanów Zjednoczonych po Iran.

Obejrzyj spot

Więcej o projekcie na portalu IPN szlakinadziei.ipn.gov.pl

* * *

Maria Krystyna Skarbek urodziła się 1 maja 1908 r. w Warszawie. Od 1939 r.

współpracowała z wywiadem brytyjskim. Została skierowana na Węgry z zadaniem podjęcia pracy konspiracyjnej, którą wykonywała wspólnie z Andrzejem Kowerskim. Razem zajmowali się m.in. organizowaniem uciezek Polaków internowanych w obozach węgierskich, by mogli oni służyć w Polskich Siłach Zbrojnych.

Gdy wojska państw Osi zaatakowały Bałkany w 1941 r., Kowerski i Skarbek zostali przeniesieni na Bliski Wschód, gdzie przez półtora roku pracowali dla Brytyjczyków w Kairze. W lipcu 1944 r., po przeszkoleniu spadochronowym, Krystynę przerzucono do Francji, gdzie współpracowała z tamtejszym ruchem oporu, m.in. nawiązała kontakt z Polakami służącymi w Wermachcie i ponad 60 z nich nakłoniła do dezercji.

Krystyna Skarbek została zdemobilizowana w Kairze w kwietniu 1945 r. Po wojnie pracowała jako pokojówka w hotelu, telefonistka, sprzedawczyni w londyńskim domu towarowym Harrods i stewardesa na statkach pasażerskich. Prawdopodobnie to właśnie ją Ian Fleming ukazał jako Vesper Lynd w swojej pierwszej powieści o Jamesie Bondzie - Casino Royale. Krystyna Skarbek została zamordowana 15 czerwca 1952 r.

Krystyna Skarbek i mjr Andrzej Kowerski (pseud. Andrew Kennedy). Kowerski w 1939 r. walczył w zmotoryzowanej 10. Brygadzie Kawalerii Wojska Polskiego dowodzonej przez gen. Stanisława Maczka (fot. Alamy)

Stanisław Maczek, ps. Baca (ur. 31 marca 1892 w Szczercu, zm. 11 grudnia 1994 w Edynburgu) – generał broni Wojska Polskiego, prekursor polskiej broni pancernej. Mówiono o nim, że łączył w sobie wysokie wymagania i poczucie dyscypliny z łagodnością i miękkością serca. Stanisław został wcielony do austro-węgierskiej armii i walczył w I wojnie światowej na froncie włoskim. Po przedostaniu się do wojska polskiego wziął udział w wojnie polsko-bolszewickiej. W wolnej Polsce pozostał w zawodowej służbie wojskowej. W 1938 r. objął dowództwo 10. Brygady Kawalerii.

Niemcy uderzyli o świcie 1 września [19]39. Skłębione myśli zagłuszała satysfakcja,

że oto jadę na czele tak szybkiej jednostki, która z kwater pod Krakowem niemal zaraz po ruszeniu będzie biła się gdzieś pod Tatrami. W głowie powtarzałem słowa rozkazu: „Jak najdłużej”. Przewaga wroga była jednak zbyt wielka. W październiku byłem już we Francji. Po jej upadku przez Tunis, Maroko, Gibraltar dotarłem do Szkocji. W lutym [19]42 zostałem dowódcą 1. Dywizji Panczernej.

Gen. Stanisław Maczek

Stanisław Maczek po II wojnie światowej pozostał na emigracji w Edynburgu w Wielkiej Brytanii. Komunistyczny rząd Polski w Warszawie pozbawił go obywatelstwa polskiego. Od 1945 r. nie otrzymywał świadczeń przysługujących żołnierzom alianckim. Rozpoczął pracę jako sprzedawca, a następnie barman w restauracjach w hotelach prowadzonych przez emigrantów polskich. Na wniosek ponad 40 tys. mieszkańców Bredy generałowi przyznano honorowe obywatelstwo Holandii. Zmarł w wieku 102 lat w Edynburgu. Został pochowany na cmentarzu żołnierzy polskich w Bredzie.

Generał Stanisław Maczek w otoczeniu najbliższych – żony Zofii, córki Małgorzaty, wnuczki Karoliny oraz prawnuka Aleksandra Stanisława. Rodzina stanowiła dla generała jedną z najważniejszych wartości w życiu i dawała mu siłę do pokonywania przeciwności losu, lipiec 1986 r. (fot. ze zbiorów Karoliny Maczek-Skillen)

Generał Stanisław Maczek z córką Renatą i wnuczką Karoliną, Chicago, USA, maj 1965 r. (fot. ze zbiorów Karoliny Maczek-Skillen)

Czołgi typu Cromwell IV 1 Dywizji Panczernej. Widoczny dowódca Dywizji – generał Stanisław Maczek (drugi od prawej). Scarborough w północno-wschodniej Anglii, lipiec 1944 r. (fot. Czesław Datka, NAC)

Piloci i personel naziemny 300. Dywizjonu Bombowego Ziemi Mazowieckiej Polskich Sił Powietrznych przy samolotach bombowych Vickers Wellington Mk. X na lotnisku w bazie RAF Hemswell (Lincolnshire), 1943 r.

Lotnicy Polskich Sił Powietrznych podczas odprawy przed kolejnym lotem. Lata 1940-1945 (fot. AIPN)

(fot. A:PN)

Grupa polskich pilotów 303 Dywizjonu Myśliwskiego stoi wokół samolotu Supermarine Spitfire, prawdopodobnie lotnisko Speke, 1941 r. (fot. A:PN)

Król Wielkiej Brytanii Jerzy VI i królowa Elżbieta wraz z gen. Władysławem Sikorskim przyjmują defiladę 10 Brygady Kawalerii Pancerniej, marzec 1941 r. (fot. NAC)

Żołnierze I Korpusu Polskiego w Szkocji, 1943 r. (fot. A:PN)

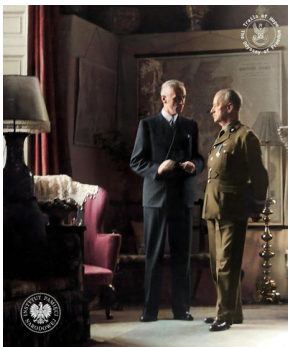
Kobiety służyły w polskim wojsku w różnych rodzajach sił zbrojnych, były sanitariuszkami, łączniczkami ale także pilotami czy kierownicami ciężarówek. Na zdjęciu kobiece formacje pomocnicze Polskich Sił Zbrojnych podczas ćwiczeń w Wielkiej Brytanii, 1942-1946 (fot. A:PN)

Stanisław Mikołajczyk, przywódca Stronnictwa Ludowego został premierem RP po tragicznej śmierci gen. Sikorskiego w Gibraltarze. Na zdjęciu premier Mikołajczyk (po lewej) w towarzystwie wicepremiera Jana Kwapińskiego po powrocie z wizyty w ZSRS, sierpień 1944 r. (fot. NAC)

Burmistrz Londynu Frank Bowater i nieznaną policjant. Londyn, 1 września 1939 r. (fot. Alamy/BE&W)

Prezydent RP Władysław Raczkiewicz (z lewej) i premier RP gen. Władysław Sikorski podczas rozmowy. Lata 1940-1943 (fot. NAC)

Londyn, 1939 r. (fot. Alamy/BE&W)